

บทที่ 2

การชันสูตรพลิกศพ

2.1 ความหมาย

ชันสูตรพลิกศพ ประกอบด้วยคำว่า ชันสูตร พลิก ศพ

ชันสูตร¹ เป็นคำกริยา หมายถึง สอบสวนโดยเหตุผล, ตรวจตรา เพื่อหาหลักฐานข้อเท็จจริง

พลิก² เป็นคำกริยา หมายถึง กลับ, เปลี่ยน

ศพ³ เป็นคำนาม หมายถึง ซากผี, ร่างคนที่ตายแล้ว

ดังนั้นคำว่า "ชันสูตรพลิกศพ" จึงหมายถึงการสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงในการตายนั่นเอง ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า "Autopsy"⁴ ซึ่งตรง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 พิมพ์ครั้งที่ 1 (สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ : กรุงเทพมหานคร, 2525), หน้า 262.

²พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, อ้างแล้ว, หน้า 575.

³พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, อ้างแล้ว, หน้า 754.

⁴สอ เศรษฐบุตร. New Model Thai-English Dictionary, ฉบับตั้งโต๊ะ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2521), หน้า 125.

กับคำว่า auto + Gr.opsis view แปลว่า "The Post-mortem Examination of a Body"¹

สำหรับความหมายของคำว่า "การชันสูตรพลิกศพ" นั้นมีผู้ให้ความหมายไว้หลายอย่าง แต่ก็ใกล้เคียงกัน ดังนี้ เช่น

1. การชันสูตรพลิกศพ เป็นการกระทำ เพื่อให้รู้ว่าการตายของบุคคลเกิดจากอะไร²
2. การชันสูตรพลิกศพ คือการตรวจศพเพื่อค้นหาสาเหตุและพฤติการณ์ที่ทำให้เกิดการตายนั้นขึ้น³
3. การชันสูตรพลิกศพ⁴ คือ การตรวจพิจารณาศพผู้ใดเพื่อทราบ ว่าตายไปเพราะเหตุใด และศพนั้นเป็นของใครแน่ และรายละเอียดอื่นๆเท่าที่

¹Dorland's Illustrated Medical Dictionary, 25th edition (W.B.Saunders Igaku: Tokyo, 1975), page 171.

²แหว ยอดพุง. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (สำนักพิมพ์นิติบรรณการ : กรุงเทพมหานคร, 2510), หน้า 227.

³คณิต ฒ นคร. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (เจริญวิทย์การพิมพ์ : กรุงเทพมหานคร, 2528), หน้า 139.

⁴สัญญา ธรรมศักดิ์, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พิมพ์ครั้งที่ 4 (แสงทองการพิมพ์ : กรุงเทพมหานคร, 2524), หน้า 175.

จำเป็นแก่การสอบสวนเพื่อให้รู้ถึงข้อที่กล่าวข้างต้น

4. การชันสูตรพลิกศพหมายถึงการตรวจร่างกายของผู้ตายเพื่อให้ทราบสาเหตุตายที่แท้จริง นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงการตรวจชันสูตร เพื่อให้ทราบว่า ผู้ตายคือใคร ตายเมื่อใด อีกด้วย¹

5. การชันสูตรพลิกศพ เป็นวิธีการในการตรวจร่างกายของผู้ตาย เพื่อค้นพบถึงสาเหตุและพฤติการณ์ที่ทำให้เกิดการตายแก่บุคคลนั้น²

6. การชันสูตรพลิกศพ คือ การตรวจพิจารณาว่าศพนี้เป็นศพใคร ตายเพราะเหตุใดและรายละเอียดอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสอบสวนต่อไป³

7. การชันสูตรพลิกศพก็คือ การตรวจศพยังสถานที่พบศพหรืออาจตรวจศพยังสถานที่ตรวจศพก็ได้ เป็นเรื่องแพทย์และพนักงานสอบสวนตลอดจนญาติที่เกี่ยวข้องจะต้องทราบ เพื่อจะได้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือในกรณีการตายที่เป็นปัญหาทางด้านคดีเพื่อจะได้ร่องรอยและหลักฐานรวดเร็วเพื่อนำความยุติธรรมมาสู่ญาติมิตรผู้ตาย และ ประชาชน ทั้งยังหา

¹ เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 หน่วยที่ 8-15

(กรุงเทพมหานคร: วิคตอรีเพาเวอร์พอยท์ , 2528), หน้า 343.

² คณิง ภาไชย, กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1 พิมพ์ครั้งที่

3 (กรุงเทพมหานคร: มิตรนราการพิมพ์ 2530), หน้า 321-322.

³ ระพี แม้นโกศล, "การชันสูตรพลิกศพ," แพทยสภาสาร 16(1)

(มกราคม 2530) : 29.

สาเหตุว่าการตายเกิดจากอะไร ตายนานเท่าใด เกี่ยวพันกับบาดแผลใหม่หรือ
 ไม้ อะไรเป็นสาเหตุของการตายแน่นอน เกิดจากพยาธิสภาพใหม่หรือเก่าหรือ
 ทั้งสองอย่าง¹

The term post-mortem examination is used here to include the procedures followed by the medical examiner, coroner, or other qualified person in the investigation surrounding certain types of death. The procedure includes the examination at the scene of the crime, the identification of the body, the external examination of the body, the autopsy and subsequent technical examination, such as toxicological analysis, which the case may require. The primary purpose of the examination is to determine the cause of death.²

2.2 ประวัติเรื่องการชันสูตรพลิกศพ

2.2.1 ประวัติทั่วไป

¹ทัศนะ สุวรรณจุฑะ, นิติเวชศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร: กักตักการพิมพ์, 2531), หน้า 199-200.

²Charles E. O'Hara, Fundamental of Criminal Investigation, third edition (Springfield : Charles C. Thomas Publisher, 1975), p.501.

ก่อนสมัยคริสตกาลนั้น การฆ่าตัวตายถือเป็นความผิดต่อมหาชนอย่างร้ายแรง เพราะถือว่าชีวิตและจิตใจเป็นของพระเจ้าที่ถ่ายทอดจากพระเจ้ามาสู่ร่างกายมนุษย์ในสังคมนมนุษย์ ดังนั้นจึงห้ามมิให้ทำการชันสูตรพลิกศพ โดยการผ่าศพและไม่ให้ยุ่งกับศพ ด้วยเกรงว่าจะทำให้เกิดการระบอบของการฆ่าตัวตายทั้งชุมชน ตามความเชื่อในสมัยนั้น ซึ่งความเชื่อนี้ยังคงปรากฏอยู่ในปัจจุบันในพวกบางชนเผ่าในแอฟริกา โดยเมื่อมีการฆ่าตัวตายในบ้านใดคนใดในครอบครัวนั้นทั้งบ้านจะถูกขับออกจากชุมชนและบ้านจะต้องถูกเผา¹

44 ปี ก่อนคริสตกาล ได้มีรายงานบันทึกการตรวจศพภายนอกของจูเลียส ซีซาร์ โดยนายแพทย์ชื่อ "แอนติสติวส" (Antistius)² โดยปรากฏเป็นความเห็นว่าการผ่าศพของจูเลียส ซีซาร์ มีบาดแผลตามร่างกายทั้งหมด 23 แห่ง แต่บาดแผลที่ทำให้ถึงแก่ความตายคือ บาดแผลที่หน้าอก

ในคัมภีร์ไบเบิลมิได้มีการกล่าวถึงการชันสูตรพลิกศพไว้ มีแต่เพียงการกำหนดบทห้ามการฆ่าผู้อื่นไว้มากมายเช่น ในพระบัญญัติสิบประการมีข้อห้าม³

¹Warner U. Spitz and Russell S. Fisher, Medico-legal Investigation of Death, Second Edition (Illinois : Charles C. Thomas, 1980), p.4.

²Keith A. Kant, Taylor's Principle and Practice of Medical Jurisprudence, Thirteenth edition (London : Chirchill Livingstone Co. Ltd, 1984), p.11.

³พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่ (ฮ่องกง : ฮ่องกง , 2527), หน้า 138.

"อย่าฆ่าคน" และกำหนดโทษไว้มากมาย¹ สำหรับการทาสาเหตุการณ์ตายนั้นก็ ำพยานบุคคล เป็นสิ่งสำคัญที่สุดและพยานที่จะ ำนั้นต้อง เป็นพยานคู่ ดังนี้ "อย่า ำพยานเดี่ยวยืนยันกล่าวโทษผู้หนึ่งผู้ใดไม่ว่าใน เรื่องอาชญากรรมหรือใน เรื่อง ความผิดใดๆซึ่ง เขาได้กระทำผิดไป แต่ต้องมีพยานสองคนหรือสามปาก"² และ "ผู้ใดฆ่า เขาตายให้ประหารชีวิตผู้ชำนั้น เสียตามปากพยาน แต่อย่าประหารชีวิต ผู้ใดด้วยมีพยานปากเดียว"³ สำหรับการจัดการ เรื่องฆาตกรรมที่ไม่รู้ตัวผู้กระทำผิด ในคัมภีร์ไบเบิลก็ได้กล่าวถึง เรื่องการชันสูตรพลิกศพเพื่อหาหลักฐาน ว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำให้ตาย แต่จะกล่าวถึงการจัดการต่างๆ เพื่อให้พระเจ้าทรง อภัยโทษอันเนื่องมาจากความตายนี้แก่เขาผู้นั้น โดยให้พระเจ้ากำจัดความผิดอัน เนื่องมาจากความตายและทรงลบมลทินบาปแก่เขา ดังนี้

"ในแผ่นดินซึ่งพระ เยโฮวาห์พระเจ้าของท่านประทานให้ท่านเป็นกรรม สิทธิ์นั้น ถ้าพบศพคนที่ถูกฆ่าทิ้งอยู่กลางแจ้ง และไม่ทราบว่าเป็นผู้ใดฆ่าเขาตายก็ให้ พวกผู้ใหญ่และผู้พิพากษาของท่านออกมาวัดดูว่า เมืองที่อยู่กับศพผู้ตายนั้นเมือง ใดอยู่ใกล้ที่สุด ำให้พวกผู้ใหญ่ของ เมืองที่อยู่ใกล้ที่สุดนั้นนำโคตัวเมียตัวหนึ่งซึ่งยัง ไม่เคยใช้งาน และยังไม่เคยเทียมแอกและ ำให้พวกผู้ใหญ่ของ เมืองนั้นนำโคเมีย ตัวนั้นไปที่หุบเขาซึ่งมีน้ำไหล ซึ่งไม่มีครุฑหรือหว่านเลยและ ำให้หักคอโคเมียที่ หุบเขานั้นและปุโรหิตผู้เป็นบุตรหลานของ เลวี จะต้องออกมาด้วยพระ เยโฮวาห์ พระ เจ้าของเขาได้ทรง เลือกเขาไว้ให้บรรณินัติพระองค์ และ ำให้อวยพรในพระ นามของพระเจ้า ำให้การวิวาทและการท้าวร้ายทุก เรื่องสิ้นสุดลงด้วยคำของปุโร หิตเหล่านี้ และพวกผู้ใหญ่ของ เมืองที่อยู่ใกล้ผู้ถูกฆ่าที่สุดนั้น จะล้างมือของเขา

1 เรื่องเดียวกัน, หน้า 318-9.

2 เรื่องเดียวกัน, หน้า 367.

3 เรื่องเดียวกัน, หน้า 319.

ทั้งหลายเหนือโคเมียซึ่งถูกหักคอที่ในหุบเขานั้น และเขาจะเป็นพยานว่ามีมือของเราทั้งหลายก็ได้แลเห็นโลหิตของเขาตก ข้าแต่พระเจ้า ขอทรงลบมลทินบาปชนชาติอิสราเอลเนื่องด้วยความตายของผู้ไม่มีผิด แต่ขอทรงอภัยโทษอันเนื่องจากความตายนี้ให้แก่เขา¹

ในทางคริสต์ศาสนาเชื่อว่ามนุษย์เรามีความชั่วมาก มีทางเดียวที่จะแก้ได้ก็คือความตาย และการตายของมนุษย์ก็เป็น การตายต่อบาปนั้นเอง² เหตุผลที่สำคัญที่ไม่มี การชันสูตรพลิกศพตามคัมภีร์ไบเบิลนั้นก็คือ การแต่ต้องศพถือว่าเป็นมลทิน

ผู้ที่แต่ต้องศพของผู้ใดก็ตามต้องเป็นมลทินอยู่เจ็ดวัน ผู้ใดแต่ต้องคนตาย คือ ร่างกายของมนุษย์ที่ตายแล้วและมีได้ชำระตน ผู้นั้นก็กระทำให้พลับพลาของพระเจ้ามีมลทิน ต้องอเบหิตตนนั้นออกจากอิสราเอลเพราะ มิได้เอาน้ำชำระมลทินสวดเขา เขาจะเป็นมลทิน มลทินยังค้างอยู่ที่เขา³

ในสมัยกรีกโบราณไม่มีการชันสูตรพลิกศพ⁴ เพราะถือว่ามนุษย์เป็นผู้

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 369.

² วอท์ซแมน นี้, ความเชื่อของคริสเตียนที่ปรกติ 2 พระคริสต์กับศาสนา (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แสงศิลป์, 1519), หน้า 24-25.

³ พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาค พันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่, หน้า 283.

⁴ Davis, Ben, "A History of Forensic Medicine," The Medico-legal Journal 1985, 58(1): 10.

รับใช้ของพระเจ้า การทำลายตนเองจึงเป็นความผิดต่อพระเจ้าโดยตรง และสมควรที่จะได้รับโทษ เช่น ในคดีของโสกราตีสซึ่งพยายามฆ่าตัวตายโดยใช้ยาพิษ (Hemlock) ดังนั้นความเห็นของแพทย์ถึงสาเหตุการตายจึงมีความสำคัญ เนื่องจากจะใช้ความเห็นดังกล่าวเป็นหลักในการพิจารณาว่า ผู้ตายมีความผิด และต้องลงโทษหรือไม่ ในสมัยอาณาจักรโรมโบราณก็เช่นเดียวกัน ทหารที่ฆ่าตัวตายถือว่าเป็นการหนีทหาร คือ หนีทัพมีความผิดทางอาญาต้องได้รับโทษ ส่วนผู้ที่พยายามฆ่าตัวตายก็ต้องได้รับโทษเช่นกัน¹

ในสมัยศตวรรษที่ 9 (พ.ศ.1344-1443) ตอนต้นศตวรรษ ได้มีการใช้แพทย์เป็นผู้เชี่ยวชาญสำหรับพิสูจน์ในศาล ในคดีที่เกี่ยวกับการทำร้ายร่างกาย ฆาตกรรม การฆ่าตัวตาย การข่มขืนกระทำความเรา และการร่วมประเวณีกับสัตว์ ในการตัดสินคดีจะต้องมีหลักฐานจนเป็นที่เชื่อได้โดยการพิสูจน์ของแพทย์²

ในศตวรรษที่ 10 การฆ่าตัวตายถือว่าเป็นการประกอบอาชญากรรมอย่างหนึ่งตามกฎหมายคอมมอนลอว์ของอังกฤษ และใน ค.ศ.1184 สภาไนม์ (Council of Nimes) ได้กำหนดบทลงโทษเรื่องการฆ่าตัวตายไว้ในกฎหมายศาสนาของโรมันคาร์ธอลิก ในยุคนั้นการหาสาเหตุและพฤติการณ์ที่ตายก็อาศัย

¹Spitz, *Medicolegal Investigation of Death*, p.3.

²เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช สาขาวิชานิติศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทคิดคอร์เพท เวอร์พอยท์ จำกัด, 2528), หน้า 23.

การตรวจสภาพแวดล้อมและการตรวจร่างกายภายนอกโดยไม่มี การผ่าศพตรวจ¹
(Investigation of the circumstances without specific
examination of the body)

ในหนังสือของจีนชื่อว่า ไชหยวนลู (Hsi Yuan Lu) ซึ่งออกตีพิมพ์
ในราว ค.ศ.1250 ได้บันทึกแนวทางในการตรวจศพ และได้พรรณมาถึงลักษณะ
ของบาดแผลชนิดต่างๆซึ่งเกิดขึ้นเป็น "บาดแผลฉีกขาดขอบเรียบ" และ "บาด
แผลฉีกขาดขอบไม่เรียบ" ทั้งยังได้อธิบายถึงศพที่พบในน้ำว่า ศพนั้นน่าจะตาย
เนื่องจากการจมน้ำตายหรือถูกฆ่าแล้วนำไปถ่วงน้ำ และยังคงกล่าวถึงบุคคลที่ตาย
เพราะถูกไฟคลอกตายกับตายแล้วนำไปเผาด้วย²

ค.ศ.1276 ได้มีระบบ "โคโรเนอร์" ในประเทศอังกฤษ³

ในศตวรรษที่ 13 มีผู้ชำนาญทางนิติเวชปรากฏขึ้นในประเทศอิตาลี
ได้มีการผ่าศพตรวจในหลายเมืองโดยใช้แพทย์เป็นผู้กระทำ

ในสมัย Pope Innocent ที่ III มีการแต่งตั้งแพทย์ประจำศาล

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Camp, Francis E. , Gradwohl's Legal Medicine, 3rd
edition (Chicago: A John Wright & Sons Ltd Publication,
1976), p.7.

²Camp, Ibid., p.7.

³เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช สาขานิติศาสตร์, อ่างแล้ว, หน้า 23.

านเรื่องการตรวจศพด้วย

ในสมัย Pope Gregory IX ได้มีการออกคำสั่งในเรื่องนี้ซึ่งใช้
กันต่อมาอีกหลายร้อยปีในการจัดการกับศพและสุขภาพของชุมชน¹

ตั้งแต่ปี ค.ศ.1300 เป็นต้นมา การแพทย์ได้เจริญก้าวหน้าไปอย่าง
รวดเร็ว ได้มีหนังสือตำราเกี่ยวกับการผ่าศพตรวจและกายวิภาคศาสตร์ ชื่อว่า
อะนาโตเมีย (Anatomia) ได้พิมพ์แพร่หลายถึง 39 ครั้ง , ต่อมาคณะแพทย
ศาสตร์มอนท์เปลลิเออร์ (The Medical Faculty at Montpellier) ก็ม
ีการอนุญาตให้นักศพบาชาาและเรียน มหาวิทยาลัยเลริดา (University of
Lerida) ในสเปนก็อนุญาตให้นักศพบา แต่ได้กำหนดไว้เพียงทุกๆ 3 ปี จน
กระทั่งในปี ค.ศ.1394 ได้มีการรับรองการผ่าตัดศพตรวจทางนิติเวชศาสตร์
เป็นครั้งแรกในปาเวีย (Pavia)²

ตั้งแต่ ค.ศ.1400 ถึง ค.ศ.1598 ความเจริญส่วนใหญ่นำในด้านที่
เกี่ยวกับนิติเวชศาสตร์ คือ พยาธิวิทยาได้มีการผ่าศพตรวจกันในหลายประเทศ
ในยุโรป เช่น ในปี ค.ศ.1533 ได้มีการผ่าศพผ่าแผดไทย³ (Siamese

¹Kant, Taylor's Principle and Practice Of Medical Jurisprudence, Ibid, p.12.

²เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมนูญราช สาขานิติศาสตร์, อ่างแล้ว, หน้า 24.

³เรื่องเดียวกัน.

twins) เพื่อดูว่าอวัยวะต่างๆร่วมกันหรือแยกกัน

ถึงแม้ว่าจตุรี เริ่มในการผ่าศพตรวจจะได้มีขึ้นในประเทศอิตาลีก็ตาม แต่ก็ไม่ได้มีการพัฒนาต่อบทกฎหมายต่อมา กลับทิ้งการพัฒนาไว้ให้กับประเทศเยอรมันซึ่งได้มีกฎหมายด้านนี้และเป็นรากฐานของหลายประเทศต่อมาคือประมวลกฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญาฉบับแรกของยุโรป ที่ร่างโดย Bishop of Bamberg ในปี ค.ศ.1507 ประมวลกฎหมายแบบเบอร์ก (Bamberg Code) ได้กล่าวถึงการตรวจสอบการตายทุกรายที่มีการตายกระทันหันและรัฐอื่นๆของเยอรมันก็ยอมรับต่อมาอีกด้วย

อีก 25 ปีต่อมา ได้มีประมวลกฎหมายของจักรพรรดิชาลส์ที่ 5 ชื่อ Caroline Code ปี 1532 ได้ประกาศใช้ทั่วอาณาจักรและละเอียดกว่าของ Bamberg Code คือจะทำการชันสูตรศพภายในด้วย ในกรณี ถูกฆ่าตาย, ฆ่าตัวตาย, แห้งลูก, เด็กถูกฆ่าตาย, ความตายอันเกิดจากการได้รับอันตรายอย่างรุนแรง, การตั้งครรภ์แล้วเกิดภาวะแทรกซ้อนตาย และมีอีกหลายกรณีที่คล้ายกฎหมายในปัจจุบัน¹ แต่บทบัญญัติดังกล่าวก็ไม่ได้ระบุให้มีการผ่าศพตรวจทั้งตัว เพียงแต่บอกถึง เฉพาะการตรวจและผ่าบาดแผลที่มีตามร่างกายดูซึ่งอาจเป็นการผ่าขยายบาดแผลที่พบให้กว้างขึ้น เพื่อจะได้เห็นอันตรายที่ปรากฏภายใต้บาดแผลที่ยังทราบถึงความลึกและทิศทางของบาดแผลที่มีตามร่างกาย ซึ่งการกระทำดังกล่าวก็ต้องอาศัยแพทย์ผู้ชำนาญในด้านนี้โดยเฉพาะด้วย ซึ่งจะต้องไปให้การเป็นพยานต่อไป ผู้ที่มีความชำนาญในสมัยนั้น เช่น แอนเดรียส วิสาเลอส์ (Andreas

¹ Kant, Taylor's Principle and Practice of Medical Jurisprudence, p.12.

Vesalius) ผู้ซึ่งได้ผ่าศพผู้ตายตรวจและดูกายวิภาคของมนุษย์¹

ในปี ค.ศ.1537 ในประเทศรัสเซีย ได้มีรายงานการตรวจร่างกายทางนิติเวชศาสตร์เป็นครั้งแรก โดยแพทย์ชื่อ แมคเกล² (Maghel)

ในปี ค.ศ.1562 มีการผ่าศพตรวจที่เกี่ยวกับคดีเป็นครั้งแรก ในประเทศฝรั่งเศส โดยแพทย์ชื่อ แอมบรัว ปาเร (Ambroise Pare)³

ในปี ค.ศ.1676 คาร์ล เรย์เกอร์ (Karel Rayger) ซึ่งเป็นนักกายวิภาคศาสตร์ร่วมกับ บราติสราวา (Bratislava) เป็นคนแรกที่ได้ใช้วิธีทดลองเอาบอดเด็กที่ตายคลอดหรือคลอดแล้วตายที่หลังมาลอยน้ำดู ทั้งนี้ใช้ในการพิสูจน์ว่าเป็นการฆ่าเด็ก (Infanticide) หรือไม่⁴

ค.ศ.1691 ได้มีการผ่าศพผู้ว่าการรัฐนิวยอร์กตรวจเพราะสงสัยว่าจะถูกวางยาพิษ ปรากฏว่าเป็นการตายตามธรรมชาติ⁵

ค.ศ.1751 ในเดนมาร์ค มีกฎหมายให้ทำการผ่าศพตรวจในคดีฆาต

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Spitz, Medicolegal Investigation of Death, p.4.

²เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช สาขาวิชานิติศาสตร์, อ่างแล้ว, หน้า 24.

³เรื่องเดียวกัน.

⁴เรื่องเดียวกัน.

⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 25.

กรรมทกราย¹

ค.ศ.1751 Fedelis และ Zacchia ชาวอิตาลีเสนอได้พิสูจน์โดยการชำแหละบาดแผลที่ได้รับอันตราย และรายงานสาเหตุที่ทำให้ถึงแก่ความตายได้ และเขาได้แสดงให้เห็นถึงบุคคลที่จมน้ำตายโดยอุบัติเหตุสามารถแยกจากบุคคลที่ถูกทำร้ายก่อนแล้วจึงพลัดตกน้ำได้ และ Zacchia ได้ทำการตรวจศพเพื่อค้นหาสาเหตุการตายในรายถูกยิงหรือถูกแทง เพื่อที่จะชี้แยกในการบอกพฤติการณ์ที่ตายว่าเป็นการกระทำตนเองหรือถูกทำร้ายและแยกจากการตายโดยเหตุธรรมชาติ เขาได้ศึกษาการผ่าศพในเด็ก สามารถแยกเด็กที่ตายเพราะถูกฆ่าได้ ทั้งยังสามารถบอกถึงเด็กที่ตายคลอดว่าต่างกับการแท้งได้²

จากนั้น ในประเทศต่างๆก็ได้มีการชั้นสูตรพลิกศพในกรณีที่มีการตายผิดธรรมชาติกันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศต่างๆในยุโรป และแพร่ขยายไปในทวีปอเมริกา โดยการชั้นสูตรพลิกศพนั้นได้จัดำที่อยู่ในส่วนของงานด้านนิติเวชศาสตร์ และได้เริ่มจัดำให้มีการสอนงานด้านนิติเวชศาสตร์ขึ้นในมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น การสอนวิชานิติเวชศาสตร์ให้แก่นักเรียนแพทย์ที่มหาวิทยาลัย Leipzig โดย Michaelis และ Bohn เพื่อให้นักเรียนแพทย์ได้รู้ถึงการตายผิดธรรมชาติและ การตายโดยธรรมชาติ ซึ่งต่อมาได้ส่งผลให้พนักงานสอบสวนและตำรวจในยุโรปเริ่มต้นเห็นความสำคัญของแพทย์ เพื่อประโยชน์ในการคลี่คลายคดีฆาตกรรม และประเทศต่างๆได้พัฒนาสถาบันในทางนิติเวชขึ้น

¹ เรื่องเดียวกัน

² Kant, Taylor's Principle of Medical Jurisprudence,

Ibid., p.12.

มาโดยในสถาบันนั้นๆจะมีผู้เชี่ยวชาญในการชั้นสูตรพลิกศพ แต่การที่จะให้แพทย์ไปดูสถานที่เกิดเหตุด้วยนั้นยังคงมีน้อยเพราะ เป็นหน้าที่ของตำรวจ¹

2.2.2 ประวัติการชั้นสูตรพลิกศพในประเทศอังกฤษ

ระบบการชั้นสูตรพลิกศพของประเทศอังกฤษได้พัฒนา เมื่อ 900 ปีมา¹ตาม Charters of Privileges ซึ่งได้กล่าวถึงประวัติของประเทศอังกฤษว่าได้อ้างถึงตำแหน่ง โครโรเนอร์ซึ่งตั้งโดยกษัตริย์อาเธลสแตน (King Athelstan) ให้เป็นขุนนางของอังกฤษ เช่นเดียวกับตำแหน่ง St. John of Beverly ในปี ค.ศ. 925

200 ปีต่อมาในราวเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1194 ตำแหน่ง โครโรเนอร์ได้เปลี่ยนมาให้หมายถึงผู้พิพากษายุติธรรมซึ่งประกอบด้วย อัศวิน 3 คน และเสมียน 1 คน ทั้ง 4 คนถูกเลือกตั้งในทุกๆจังหวัดเพื่อรักษากฎหมายของกษัตริย์และมีหน้าที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน ดังนั้นคำว่า "โครโรเนอร์" จึงเปลี่ยนจากผู้ซึ่งกษัตริย์แต่งตั้งเป็นตัวแทนกษัตริย์ (Crownor) มาเป็นผู้ที่รับหน้าที่โดยกฎหมาย แต่โครโรเนอร์ยังต้องอยู่ในความควบคุมของผู้พิพากษา (Justices in Eyre) (เทียบได้กับ travelling circuit court judges ในปัจจุบัน) และทำงานทั้งบริหารและได้ส่วนในอาณาเขตที่ได้รับแต่งตั้งให้ดูแล ซึ่งอาจจะทำงานร่วมกับนายอำเภอหรือทำงานอิสระก็ได้ หน้าที่อย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือการทำหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพเมื่อมีผู้เรียกให้จัดการ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ตรวจบาดแผล,

¹Kant, Taylor's Principle and Practice of Medical Jurisprudence, Ibid., p.12.

บันทึกบาดแผล ไปตลอดจนถึงการจับกุมบุคคลผู้สงสัย และโคโรเนอร์ยังมีหน้าที่จับกุม ทั้งควบคุมพยานหรือผู้สงสัยและทำรายงาน, เข้าควบคุมพื้นที่หรือยึดสินค้าซึ่ง เชื่อว่าเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาอีกด้วย แต่ต่อมาอำนาจหน้าที่ต่างๆ ได้ลดน้อยลง โคโรเนอร์จะมีอำนาจเพียงในคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับการอัตวินิบาตกรรม หรือถูกฆาตกรรมเท่านั้น หรือในเมื่อคดีมาสู่ศาล assize และจะต้องมีการบังคับคดีก็อาจใช้โคโรเนอร์ด้วย ตัวอย่างเช่น ถ้ารัฐต้องการตัวผู้ที่ถูกกล่าวหาแต่ผู้นั้นก็ไม่ยอมปรากฏตัวเขาจะถูก Justice in Eyre สั่งให้เขาเป็นบุคคลนอกกฎหมาย ทรัพย์สินและข้าวของของเขาจะถูกริบเข้าหลวงและใครก็ตามสามารถตัดศีรษะเขาได้

ในสมัยพระเจ้าริชาร์ดที่ 1 ซึ่งครองราชย์ตั้งแต่ ค.ศ.1189-1199 ได้มีการจ่ายค่าหัวของบุคคลนอกกฎหมายเหล่านี้ด้วย ในหนังสือ Blackstone ได้เขียนหน้าที่ของโคโรเนอร์ไว้ในสมัยพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 1 ในปี ค.ศ.1272 ว่า "ตำแหน่งและอำนาจของโคโรเนอร์โดยทั่วไปคล้ายกับนายอำเภอไม่ว่าจะเป็นอำนาจบริหารหรือตุลาการ แต่อำนาจจะเน้นหนักด้านตุลาการมากกว่ารวมถึงอำนาจในการจัดการเมื่อมีผู้หนึ่งผู้ใดถูกฆ่าตายหรือตายอย่างทันทีทันใด หรือตายในคุก โคโรเนอร์จะต้องหาพฤติการณ์ที่ตายให้ได้ โดยเขาจะต้องไปตรวจศพและต้องไปในทุกๆ ที่ที่มีการตายเกิดขึ้นและการสืบสวนจะต้องทำโดยลูกขุนจากเมืองใกล้เคียง 4-6 เมือง ถ้าการไต่สวนบุคคลใดพบว่ามีการทำผิดต่อชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการฆ่าอย่างจงใจหรือฆ่าให้ตายธรรมดาโคโรเนอร์จะต้องเข้าจัดการนำตัวเขาเข้าคุกเพื่อได้รับโทษต่อไป และต้องทำรายงานการไต่สวนทั้งหมดส่งไปยังศาล King's Bench หรือศาล Assize¹

¹Spitz, Medicolegal Investigation of Death, p.5.

ตำแหน่งนายอำเภอ (Scherriff) เป็นตำแหน่งที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็น
 เกียรตินิยมชุมชนหนึ่งๆ โดยผู้พิพากษา Justices in Eyre โดยเลือกจาก
 บุคคลที่มีคุณลักษณะที่ดีและมั่งคั่งในชุมชนนั้นๆ เพื่อเป็นประกันในเรื่องตำแหน่ง
 หน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ แต่โคโรเนอร์อาจได้รับอำนาจให้จับกุมนายอำเภอได้ใน
 บางครั้งบางครั้ง และหลังจากศตวรรษที่ 12 เป็นต้นไปอำนาจส่วนใหญ่ของโค
 โรเนอร์ในส่วนที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมภาษีอากรและหน้าที่อื่นๆก็เริ่มลดลงจน
 เหลือหน้าที่หลักเฉพาะในเรื่องการชันสูตรพลิกศพ และได้เกิดการพัฒนาระบบ
 โคโรเนอร์ขึ้นในประเทศอังกฤษ¹

ตอนกลางของศตวรรษที่ 19 ในปี ค.ศ. 1860 ค่าธรรมเนียมของ
 โคโรเนอร์ได้ถูกยกเลิกแต่ให้โคโรเนอร์รับเงินเดือนแทน และในปี ค.ศ. 1877
 ได้มีกฎหมายตราขึ้นให้โคโรเนอร์รับผิดชอบเฉพาะแต่เรื่องการตายผิดธรรมชาติ
 และที่รุนแรง หรือตายโดยไม่ทราบสาเหตุ และด้วยเหตุนี้ทำให้อำนาจหน้าที่ของ
 โคโรเนอร์ในการตรวจศพเป็นระบบขึ้น ซึ่งแตกต่างกับในภาคพื้นยุโรปที่ใช้ระบบ
 อัยการหรือตำรวจในการสอบสวนระบบโคโรเนอร์ได้ถูกปรับปรุงให้มีความกว้าง
 ขวางในการสืบค้นเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการตายมากขึ้น และรวมถึงการตาย
 ที่ไม่ใช่จากความรุนแรงด้วย (nonviolent deaths)

ในปี ค.ศ. 1888 ได้เลิกการเลือกโคโรเนอร์โดยวิธีที่ไร้สิทธิ์
 เฉพาะผู้มีสิทธิในสังหาริมทรัพย์เท่านั้น (free-holders) แต่ได้ใช้เป็นการ
 แต่งตั้งโดยหน่วยงานรัฐแห่งท้องถิ่น (legal governmental unit) เป็นคน
 แต่งตั้งโคโรเนอร์แทนโดยโคโรเนอร์ไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ จนกระ

¹ Ibid.

ทั้งในปี ค.ศ.1926 เมื่อมีการตรากฎหมายโคโรเนอร์ขึ้นเรียกว่า Coroner Act 1926 จึงได้กำหนดให้โคโรเนอร์จะต้องมีประสบการณ์การเป็นแพทย์มาแล้ว 5 ปี หรือเป็น Barrister หรือ Solicitor มาแล้ว 5 ปี เป็นอย่างน้อยจึงจะเป็นโคโรเนอร์ได้ แต่ในไอร์แลนด์เหนือไม่อนุญาตให้แพทย์มีตำแหน่งโคโรเนอร์นอกจากจะเป็นนักกฎหมายเท่านั้น

ส่วนการพัฒนาสถาบันในการชันสูตรพลิกศพนั้น ได้เริ่มพบในประเทศอังกฤษในปี ค.ศ.1789 โดย Andrew Duncan ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ทางสรีรวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยเอดิเนบอเรอ โดยท่านได้เริ่มสอนในเรื่องการชันสูตรพลิกศพในปี ค.ศ.1807 ท่านได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานของสถาบันนิติเวชในอังกฤษ ซึ่งต่อมามีผู้รับช่วงต่อ เช่น T.S.Traill, Douglas Maclagan, Sir Little John, Sir Sidney Smith หลังจากนั้นก็มีประธานนิติเวชวิทยาจากมหาวิทยาลัยอะเบอร์ดีนและได้มีการพัฒนาตำราการสอนทั้งในรูปการปฏิบัติและงานพยาธิวิทยา จนกระทั่งในปี ค.ศ.1836 ได้มีการพัฒนาตำราทางด้านนี้มากมาย พอเริ่มต้นศตวรรษที่ 20 ประเทศอังกฤษได้เห็นความสำคัญด้านนิติเวชวิทยามากจึงได้ตั้งสมาคมนิติเวชวิทยาของอังกฤษขึ้น (The British Association in Forensic Medicine) เพื่อช่วยทำงานด้านการชันสูตรศพขึ้น

จากการพัฒนาด้านวิชาการอย่างมากโดยเฉพาะในด้านการแพทย์ และได้มีการสอนอย่างมากในทางการแพทย์จึงได้มีการพัฒนาหน่วยงาน เพื่อช่วยตำรวจในการสืบค้นโดยตรงคือ Scotland Yard ทั้งยังช่วยโคโรเนอร์ในการสืบค้นเมื่อทำการชันสูตรพลิกศพ เพื่อหาสาเหตุการตายด้วยซึ่งในขณะนี้หน่วย Scotland Yard ได้ปรับปรุงงานขึ้นอีกมากทั้งในด้าน พืชวิทยาและพยาธิวิทยา ได้มีผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก เช่น ศาสตราจารย์ A.P.Luff, William Willcox และ Joseph Pepper ซึ่งบุคคลหลังได้รับแต่งตั้งเป็นพยาธิแพทย์

อาวโรสของโรงพยาบาลแมรีในลอนดอน เขาได้มีส่วนช่วยนำหัตถสาชนำได้เห็นถึง
ความสำคัญของการชันสูตรพลิกศพ โดยเขาและเพื่อนได้ชันสูตรพลิกศพหญิงผู้ถูก
สามีของเธอเองฆ่าตายแล้วตัดแขนขาฝังไว้ที่พื้นบ้าน ซึ่งในปัจจุบันนี้การชันสูตร
พลิกศพมีส่วนช่วยงานของโคโรเนอร์เป็นอย่างมาก¹

2.2.3 ประวัติการชันสูตรพลิกศพในสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาเดิมเป็นเมืองขึ้นของประเทศอังกฤษจึงได้นำเอาระบบการชันสูตรแบบโคโรเนอร์มาใช้ เริ่มตั้งแต่ในราว
ค.ศ.1600 เศษ เช่น ในปีค.ศ.1635 ได้ปรากฏรายงานการสอบสวนของโค
โรเนอร์ในอาณานิคมนิวพลายเม้าท์ในรัฐนิวอิงแลนด์ ซึ่งพบว่า John Deacon
ตายเนื่องจากร่างกายอ่อนแอมากเพราะขาดอาหาร และอยู่ในที่หนาวเกินขนาด

รัฐบาลของรัฐแมรีแลนด์ได้แต่งตั้ง Thomas Buldrige แห่งเซนต์
แมรีเป็นนายอำเภอ (Sheriff) และ โคโรเนอร์ เมื่อวันที่ 24 มกราคม
ค.ศ.1637 โดยมีอำนาจสามารถทำทุกสิ่งในตำแหน่งของนายอำเภอและโคโร
เนอร์ เช่นเดียวกับที่มีอำนาจในประเทศอังกฤษ "Doe all and
everything the office of sheriff and coroner of
any county in England doe" ²

¹Ibid., p.6.

²Ibid.

ตำแหน่งโคโรเนอร์คล้ายกับตำแหน่ง Sheriff ไม่ได้รับเงินเดือนประจำแต่ได้รับเงินเป็นเปอร์เซ็นต์จากการเก็บภาษีโดยปกติจะได้รับ 10 เปอร์เซ็นต์ของที่เก็บได้ หน้าที่ในระยะแรกของโคโรเนอร์ได้ปรากฏอยู่ในเอกสารของรัฐแมริแลนด์ซึ่งได้เก็บไว้โดยเจ้าหน้าที่ในรัฐแมริแลนด์ว่า "หน้าที่ของโคโรเนอร์รวมถึงทำการตรวจศพผู้ตายที่มีเหตุตายตามที่คนได้ทำการสอบสวน"¹

สำหรับการผ่าศพตรวจนั้นได้มีบันทึกไว้ในบันทึกของรัฐแมสซาชูเซตในปี ค.ศ.1649 เมื่อศาลของรัฐแมสซาชูเซต (General Court of Massachusetts Bay) ให้ความสนใจกับการเรียนการสอนของแพทย์มากและมีคำสั่งว่า "แพทย์ต้องทำการผ่าศพตรวจได้"² ส่วนการผ่าศพในรัฐแมริแลนด์ได้มีการบันทึกไว้เมื่อ วันที่ 21 มีนาคม ค.ศ.1665 เมื่อ Mr. Francis Carpenter ถูกสงสัยว่าจะเป็นผู้ฆ่า Samuell Yeoungman คนใช้ของเขาเอง รายงานของโคโรเนอร์ได้ช่วย Carpenter ให้พ้นคดีได้ เพราะไม่ปรากฏว่าเขาทำให้เกิดบาดแผลต้นเหตุของการตาย³

ส่วนการเรียนการสอนเรื่องการชันสูตรพลิกศพในอเมริกา เริ่มต้นโดย Benjamin Rush แห่งเมืองฟิลาเดลเฟีย ได้จัดชั่วโมงบรรยายด้านนี้ 16 ชั่วโมง และเขาเป็นผู้มีอิทธิพลต่อระบบการศึกษาทางด้านนี้ และเสนอต่อสมาชิกสภาของรัฐในปี ค.ศ.1776 และแม้แต่การพัฒนาทางการศึกษาด้านนี้ในศตวรรษที่ 20 ก็ยังให้ความสนใจต่อบทความที่เขาเขียนในปี ค.ศ.1792

¹ Ibid., p.7.

² Ibid.

³ Ibid.

สำหรับการที่แพทย์มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานของโครเนอร์ได้ถูกกล่าวไว้ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.1860 ในรัฐแมริแลนด์ ซึ่งประมวลกฎหมายมหาชนนี้ (Code of Public General Laws) ให้อำนาจหน้าที่โครเนอร์หรือลูกขุนของเขาโดยความร่วมมือกับแพทย์ในการสืบค้นผู้ที่ตายอย่างกระตันทัน (violent death) แต่การสืบค้นนั้นถ้าโครเนอร์เห็นว่าไม่จำเป็นต้องให้แพทย์ก็อาจทำได้ ใน 8 ปีต่อมา ได้มีกฎหมายแต่งตั้งแพทย์อย่างเป็นทางการให้เป็นโครเนอร์ได้เริ่มที่เมือง Baltimore แต่สำหรับในเมือง Boston ในปี ค.ศ.1877 ได้มีบทบัญญัติให้มีตำแหน่งแพทย์สืบสวน (Medical Examiner) แทนตำแหน่งโครเนอร์ แต่แพทย์สืบสวนคงมีอำนาจหน้าที่เฉพาะบุคคลที่ตายอันมีสาเหตุเนื่องจากถูกทำร้ายหรือมีการตายโหง (Death by violence) เท่านั้น

สำหรับงานด้านพยาธิอันเป็นสาขาพิเศษของการแพทย์ ได้เข้ามามีส่วนในการสืบค้นหาสาเหตุการตายเริ่มตั้งแต่ ศตวรรษที่ 19 ในปี ค.ศ.1890 ในเมืองบัลติมอร์ โดยมีระเบียบให้อำนาจแก่สภาสุขภาพ (Board of Health) ในการแต่งตั้งแพทย์ 2 คน เพื่อการเป็นแพทย์สืบสวน โดยกำหนดให้เขามีหน้าที่ในการชันสูตรพลิกศพ ที่มีคำขอมารโดยโครเนอร์หรืออัยการของรัฐแห่ง เมืองบัลติมอร์ ในปี ค.ศ.1915 นครนิวยอร์กได้มีกฎหมายยกเลิกตำแหน่งโครเนอร์แล้วกำหนดตำแหน่งแพทย์สืบสวนแทน โดยให้อำนาจแพทย์สืบสวนในการสืบค้นหาสาเหตุการตายในคดีอาญาอุกฉกรรจ์, การตายอันเกิดเนื่องจากอุบัติเหตุ, การฆ่าตัวเองตาย หรือ ตายอย่างกระตันทัน หรือบุคคลที่ตายโดยไม่เคยได้รับการตรวจจากแพทย์เลย หรือบุคคลใดที่มีเหตุอันน่าสงสัยในสาเหตุที่ตายว่าอาจเป็นการตายผิดธรรมชาติ แพทย์สืบสวนมีอำนาจที่จะตัดสินใจด้วยว่า ศพดังกล่าวสมควรที่จะทำการผ่าชันสูตรหรือไม่ รวมถึงอำนาจสืบค้นในทางแพทย์อื่นๆ ถ้าเห็นสมควรจะทำ หัวหน้าแพทย์สืบสวนคนแรกคือ Dr.Charles Morris ซึ่งมีอำนาจในการสั่งให้ชันสูตรพลิกศพ เมื่อเขาเห็นว่าจำเป็นทำให้เกิดเป็นระบบแพทย์สอบสวนที่สมบูรณ์ในตัวเองขึ้นเฉพาะ แพทย์สืบสวนจะมีอำนาจสืบค้นหา

หลักฐานและอำนาจหน้าที่ในการชันสูตรพลิกศพเมื่อมหาชนต้องการ ต่อมาเมื่อ Dr.Milton Helpern เป็นหัวหน้าแพทย์สืบสวนได้เพิ่มประสิทธิภาพของทั้งตำแหน่งแพทย์สืบสวนและสถาบันนิติเวชศาสตร์ โดยในส่วนของสถาบันให้เป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก และต่อมาได้เปิดสาขาพิษวิทยาขึ้นเพื่อช่วยเหลือแพทย์สอบสวน สำหรับในรัฐแมทสาชูเซทก็ได้ก่อตั้งระบบแพทย์สอบสวนขึ้น แต่ในระยะแรกนั้นกฎหมายแห่งรัฐมิได้ให้อำนาจในการชันสูตรพลิกศพ โดยอำนาจดังกล่าวคงสงวนไว้ให้กับอัยการแห่งรัฐ จนกระทั่งในปี ค.ศ.1945 ได้มีการแก้ไขกฎหมายของรัฐแมทสาชูเซท ให้อำนาจแก่แพทย์สอบสวนในการชันสูตรพลิกศพได้ แต่อำนาจหน้าที่คงจำกัดเฉพาะในการสืบค้นเฉพาะในเขตของตนเท่านั้น

ในศตวรรษที่ 19 ได้มีการพัฒนาแขนงงานของพยาธิและแขนงที่เกี่ยวข้องอีกมาก จนในตอนต้นของศตวรรษที่ 20 ได้มีการพัฒนาวิธีการต่างๆ เพื่อสืบค้นในคดีอาญามากขึ้น เช่น การตรวจลายพิมพ์นิ้วมือได้พัฒนาในปี ค.ศ. 1892 โดย Galton ในปี ค.ศ.1915 ได้มีการตรวจหาหมู่เลือดสำเร็จและใช้ในการตรวจชันสูตรมากขึ้น

ต่อมาวิวัฒนาการทางด้านเคมี, ฟิสิกส์, ชีววิทยาและจุลชีววิทยาได้เจริญขึ้นเท่าที่มีประโยชน์ในการสืบค้นในเรื่องต่างๆมากขึ้น จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1910 Edmand Locard ได้นำเอาวิชาการต่างๆข้างต้นเข้ารวมไว้ในห้องปฏิบัติการแห่งการสืบค้นหาหลักฐานในคดีอาญาในประเทศฝรั่งเศสจนในปี ค.ศ. 1923ได้มีห้องปฏิบัติการถูกจัดตั้งขึ้นในสหรัฐอเมริกาครั้งแรก ในสถาบัน เอฟ บี ไอ (Federal Bureau of Investigation)ซึ่งมีประโยชน์ในการพิสูจน์ถึงสาเหตุที่ตายได้ดีขึ้นจนกระทั่งในปัจจุบันนี้เครื่องมือต่างๆในการใช้ตรวจวิเคราะห์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เลือด น้ำเหลือง ลายนิ้วมือ การตรวจทางเคมีต่างๆ ในคดีอาญานั้นได้เจริญก้าวหน้ามาก โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องสาเหตุตายจากสารพิษ ได้มีห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับพิษวิทยาขึ้น ได้นำเทคนิคใหม่ๆเกี่ยวกับทางการแพทย์

มาใช้ และมีเครื่องมือต่างๆอีกเช่น ลิควิดโครมาโตกราฟี, อินฟราเรดสเปกโตรสโคป, นิวเคลียสมกเนติกเรโซแนนท์ ทำให้ช่วยคลี่คลายคดีอาญาได้ดีขึ้น

ในปี ค.ศ.1939 ได้ใช้ระบบแพทย์สับสวนทุกเมืองในรัฐแมริแลนด์ และให้อำนาจแก่แพทย์สับสวนอย่างกว้างขวาง เช่นเดียวกับรัฐนิวยอร์ก ในการจัดการเกี่ยวกับการชันสูตรพลิกศพ และได้มีการจัดตั้งผู้เชี่ยวชาญในการชันสูตรชันนินทุกๆเขต และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางพิษวิทยา ได้มีการแต่งตั้งแพทย์สับสวนเต็มเวลาขึ้นประจำใน 2 โรงเรียนแพทย์ คือ โรงเรียนแพทย์ของรัฐและภาควิชาสุขภาพและอนามัยของเมืองบัลติมอร์ การแต่งตั้งนั้นทำโดยรัฐบาลแห่งรัฐ แต่ก็มีหลายเขตเหมือนกันที่แพทย์สับสวนได้รับการแต่งตั้งจากสมาคมแพทย์ประจำท้องถิ่นซึ่งต่อมาได้รับความนิยมมากขึ้น

สำหรับการสอนเรื่องการชันสูตรพลิกศพนั้นได้เริ่มมีขึ้นในปี ค.ศ. 1937 ที่โรงเรียนแพทย์ในมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด โดยมี Dr.Alan Moritz เป็นศาสตราจารย์สอนคนแรกโดยความสนับสนุนของมูลนิธิล็อกกีเฟลเลอร์ ต่อมาเขาได้ทำการฝึกสอนแพทย์เพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางในงานด้านนี้ขึ้น ซึ่งมีการเรียนรู้ขั้นตอนการทำงานของตำรวจในรัฐ, การสืบค้นหาหลักฐานในคดีอาญารวมถึงการเรียนวิธีประยุกต์งานทางพยาธิวิทยามาใช้ในการค้นหาหลักฐานในคดีฆาตกรรม แต่จำต้องปิดลงในปี ค.ศ.1967 เพราะขาดแคลนเงินทุนอุดหนุน ซึ่งต่อมาได้มีการอุปการะงานของแพทย์สับสวนโดยความร่วมมือของมูลนิธิแพทย์แห่งรัฐแมริแลนด์และภาควิชาพยาธิวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแมริแลนด์ ต่อมาได้มีการสอนในเมืองใหญ่ต่างๆรวมทั้ง ดิสตริก ออฟ โคลัมเบีย และอีก 21 รัฐได้มีการออกกฎหมายเปลี่ยนแปลงการชันสูตรพลิกศพ จากระบบโคโรเนอร์มาเป็นแพทย์สอบสวน แต่ก็ยังประสบปัญหาเนื่องจากขาดแคลนเงินทุน ขาดนิติพยาธิแพทย์ และการที่บุคคลถูกปลุกฝังโดยระบบโคโรเนอร์ ส่วนในอีก 21 รัฐ ใช้ทั้งระบบโคโรเนอร์และแพทย์สอบสวนร่วมกัน และในอีก 9 รัฐยังคงใช้ระบบโคโรเนอร์

2.3 ประวัติการชั้นสูตรพลิกศพของไทย

2.3.1 สมัยก่อนมีกฎหมายว่าด้วยการชั้นสูตรพลิกศพ

2.3.1.1 ก่อนสมัยน่านเจ้า

ตามประวัติศาสตร์ไทยก่อนสมัยน่านเจ้า ไม่ปรากฏหลักฐานในเรื่องการชั้นสูตรพลิกศพเลยรวมถึงการปฏิบัติต่อศพด้วย เนื่องจาก

1. ชาดไทยไม่ชอบรวมกันเป็นประเทศ แต่ชอบแยกกันอยู่เป็นเมืองๆ จะมีเพียงกฎหมายท้องถิ่นเท่านั้น อันมีลักษณะจดจำกันมาทางองจาร์ดี ประเพณีมากกว่า

2. ชาดไทยต้องย้ายที่ตั้งชาติเป็นลำดับมา จากเหนือลงใต้ยากแก่การค้นหาหลักฐาน

3. ชาดไทยไม่มีหนังสือของตนเอง¹

2.3.1.2 สมัยสุโขทัย

แม้ว่าจะมีหลักศิลาจารึกในสมัยพ่อขุนรามคำแหง

¹ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิบูลย์ (ม.ล.นภา ชุ่มสาย), ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย, (กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512), หน้า 7.

ซึ่งปรากฏเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านจารึกเป็นกฎหมาย แต่ก็ไม่มีด้านใดที่ปรากฏในเรื่องชั้นสูตรพลิกศพ จะมีกล่าวถึงการตายก็เพียงในเรื่องมรดกเท่านั้น^{1, 2}

ในสมัยพญาเลอไท (พ.ศ.1861-1897) มีกฎหมายพญาเลอไท พ.ศ.1887 ในเรื่องกฎหมายลักษณะโจร ก็ไม่ปรากฏเรื่องการชั้นสูตรพลิกศพหรือจัดการกับศพอย่างไร³

2.3.1.3 ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

เมื่อเสียดังกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าในปี พ.ศ.2310 กฎหมายที่เป็นฉบับหลวงรวมทั้งพระธรรมศาสตร์ตัวจริงนั้นถูกเผาทำลายหมดเราจึงไม่พบเห็นตัวจริงของกฎหมายกรุงศรีอยุธยา⁴ นอกจากนั้นจากหลักศิลาจารึกต่างๆในสมัยกรุงศรีอยุธยาก็ไม่ปรากฏหลักฐานเรื่องการตรวจศพเลย⁵ แต่อย่างไรก็ตามก็เชื่อแน่ว่าจะต้องมีหลักเกี่ยวกับการชั้นสูตรพลิกศพแน่ เพราะได้ปรากฏเรื่องการตรวจศพนักโทษในวรรณคดีเรื่อง "ขุนช้างขุนแผน" ซึ่งมีเนื้อความดังนี้

1 เรื่องเดียวกัน, หน้า 8, 11.

2 เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

3 นิทัศน์ เพียงขุนทด, 700 ปี ลายสือไทย, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรุงสยามการพิมพ์, 2526), หน้า 59.

4 พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพิบูลย์, ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย, อ้างแล้ว, หน้า 14.

5 คณะกรรมการจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและโบราณคดีสำนักงานนายกรัฐมนตรี, ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ 1-5 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ที่โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2528)

ครานั้นพระองค์ผู้ทรงภพ	พึงจบตรัสไปทันใดนั้น
แต่นี้ไปให้ตั้งแบบบรรพ์	ถ้าหากคนโทษนั้นจะบรรลีย์
ให้หมายออกมหาตเล็กตำรวจ	ออกไปตรวจเสียก่อนอย่าขาดได้
พร้อมด้วยกลาโหมมหาตไทย	แล้วจึงให้เอาศพไปบำช้า ¹

ซึ่งถ้าถอดความได้ว่า นับแต่นี้ไปเบื้องหน้าหากคนต้องโทษตายลงให้ทางผู้ควบคุมหมายออกไปยังมหาตเล็ก ตำรวจ กลาโหม มหาตไทย ออกไปตรวจสอบว่าคนโทษนั้นได้ตายไปแล้วจริงอย่างแน่ชัดเสียก่อนแล้วจึงเอาศพไปทิ้งบำช้า ซึ่งก็คือการชันสูตรพลิกศพนั่นเอง ซึ่งเรื่องขุนช้างขุนแผนปรากฏว่าเป็นเรื่องที่กล่าวกันว่าเป็นเรื่องจริงมีมาตั้งแต่ 400-500 ปีมาแล้ว ดังปรากฏตามที่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงเขียนเกี่ยวกับเรื่องขุนช้างขุนแผนว่า "เรื่องขุนช้างขุนแผนเป็นเรื่องที่เกิดในแผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ระหว่าง พ.ศ. 2034 กับ พ.ศ. 2072 และอนุโลมต่อมาอีกอย่างหนึ่งว่า เสภาเรื่องนี้คงจะเกิดขึ้นภายหลังรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 นับด้วยร้อยปี เมื่อเรื่องขุนช้างขุนแผนเล่ากันจนเป็นนิทานไปแล้วก็ประมาณว่า เสภาเพ็งมีขึ้นในตอนหลังไม่ก่อนแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช"²

2.3.1.4 ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

¹ ขุนช้างขุนแผน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2493), หน้า 992.

² ประวัติวรรณคดี เล่ม 1, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่โรงพิมพ์พิริยกิจ, 2499), หน้า 80.

ในสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้ทรง
โปรดฯให้มีการชำระตัวบทกฎหมายใหม่และตรากฎหมายตราสามดวงขึ้นในปี พ.ศ.
2347 ซึ่งในหมวดพระไอยการลักษณะวิวาทคำตักัน มีปรากฏข้อความในหัวข้อ
21 ว่า

"21 มาตรา หนึ่ง ทวยราษฎรวิวาทคำตักัน มายังแพ่งให้ กฎหมาย
บาทเจ็บ ใช้ให้นายพระทามะรงดูบาดเจ็บจงถ่องแท้ ถ้าแลเจ็บปวดด้วยมือไม้
เหล็กขัดแกลงประการใดก็ดีให้ดูจงถ่องแท้ ถ้ามิเข้าใจใช้ให้บอกกล่าวร่ำเรียน
ถ้าอวดรู้ผู้ผิดใช้ บาทเจ็บเขานั้นตกอยู่แก่นายพระทามะรงผู้ค่มนั้นสองส่วน ตกแก่
ภูดาตผู้ตราคำนั้นส่วนหนึ่ง ถ้าตีพันแทงกันมิตายให้นายพระทามะรงเอาตัวมาตรา
บาทเจ็บไว้ ถ้าตายใช้ให้ไปคูถถึงที่นั้น"¹

การให้นายพระทามะรงไปคูถถึงที่ ก็แสดงว่าต้องไปคูศพหรือชันสูตร
พลิกศพ นั้นเอง

ในการตายของผู้ต้องโทษในพระราชกำหนดเก่าที่ปรากฏในกฎหมาย
ตราสามดวงก็ให้มีการคูศพ เช่นเดียวกัน ดังข้อความต่อไปนี้

.....ศูนย์วิทยทรัพยากร

.....จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ เรื่องกฎหมายตราสามดวง, พิมพ์ครั้งแรก (กรุงเทพมหานคร :
กรมศิลปากร, 2521), หน้า 423.

อนึ่ง ซึ่งให้ขุนพิศดีทาทางว่าอ้ายผู้ร้ายทั้งปวงมายืนไว้แก่มหาชาติไทย
 ๑บทหนึ่งให้รู้ว่าผู้ร้ายชื่อนั้นอยู่บ้านนั้นกรรยาชื่อนั้น โทษตัดหูตัดมือตัดหน้าตัดอกเป็น
 สำคัญจาอยู่ณะคุก แลติดพวงมีนายประกันออกใช้เป็นหัวลิบข้างนั้นด้วยให้แจ้ง แล
 ให้ปิดตราประจำทางว่าไว้ให้มั่นคง เป็นจำนวนคงแลเจ้าหน้าที่ทุกปี

อนึ่งถ้าอ้ายผู้ร้ายตายก็ให้บอกแก่เวนมหาชาติไทยกระลาโหมกรมวังให้
 ไปดูอะศกแล้วจึงให้หักจำนวนบาญชีลงเสีย"¹

นอกจากการดูศพดังกล่าวแล้ว ยังค้นไม่พบว่าในกฎหมายเก่าบัญญัติวิธี
 การที่จะชันสูตรพลิกศพนั้นไว้อย่างไรบ้าง

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการเปลี่ยนแปลง
 บ้านเมืองให้เข้ากับอารยะประเทศ มีการปรับปรุงระบบราชการ ระบบ
 กฎหมายและขบวนการยุติธรรมอย่างกว้างขวางได้มีการสร้างคุกขึ้นใหม่ใน พ.ศ.
 2433 และได้มีการปฏิรูประบบงานราชทัณฑ์ใหม่ โดยประกาศใช้ข้อบังคับสำหรับ
 คุมขังนักโทษในกรมพระนครบาล ร.ศ.110(พ.ศ.2434) ซึ่งมีรายละเอียดถึง
 470 ข้อ² และในเรื่องการตรวจศพมีบัญญัติไว้ดังนี้

"การตรวจศพนักโทษ ข้อ 25 ถ้านักโทษตายโดยมิทราบเหตุแน่
 แพทย์ใหญ่ต้องมาตรวจศพให้ทราบเหตุลงจดหมายเหตุ ถ้าเป็นที่สงไสยตรวจไม่
 ได้ความ ให้ผ่าศพนั้นตามวิธีแพทยศาสตร์ก่อนแล้วจึงให้เอาไปฝังถ้ำเผา"

1 เรื่องเดียวกัน, หน้า 612.

2 เสถียร ลายลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก, (พระนคร: โรง
 พิมพ์เดลินิวส์, 2478), 4 : 155-284.

ต่อมาในปี พ.ศ. 2440 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติปกครองท้องที่ ร.ศ. 116¹ ซึ่งกำหนดให้กรมการอำเภอมีหน้าที่อายัดทำการชันสูตรและตราสินไว้ตามมาตรา 47 ดังนี้คือ

"มาตรา 47 กรมการอำเภอเป็นพนักงาน ทำชันสูตรบาดแผล ทำกฎหมายตราสินและรับอายุคดีตามหน้าที่ในส่วนนี้คือ

ข้อ 1 ถ้าผู้ถูกกระทำร้าย จะทำการชันสูตรบาดแผลของตนเพื่อเป็นหลักถานในทางความก็ตม หรือพรรคพวกผู้ตายจะขอให้ชันสูตรศพ เพื่อจะให้เป็นหลักถานในเหตุความตายนั้นก็ตม ทั้งนี้เป็นหน้าที่ของกรมการอำเภอที่จะทำการชันสูตรตามวิธีที่บังคับไว้ในกฎหมาย ถ้าและการชันสูตรนั้นจะมาทำยังที่ว่า การอำเภอไม่ได้ กรมการอำเภอก็ต้องไปชันสูตรให้ถึงท้องที่"

ในปี พ.ศ. 2452 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสำหรับทำบาญชีคนในพระราชอาณาจักร ร.ศ. 128 และได้มีกฎหมายที่ดีว่าด้วยการจดทะเบียนคนเกิดคนตายประกาศใช้ในปีเดียวกัน² มีข้อหนึ่งที่บัญญัติเกี่ยวกับการตรวจศพไว้ ดังนี้คือ

1 เสถียร ลายลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก., (พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล, 2478), 16: 22-67.

2 เสถียร ลายลักษณ์, บุญเรื่อง นาคีพนคุณ, บุญธรรม คีรีฤทธิ และสาราญ เกตวรรัตน์, ประชุมกฎหมายประจำศก., (พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล, 2477), 23: 101.

"10. การจดทะเบียนคนตายนั้น เมื่อนายทะเบียนตำบลมีเหตุที่ควรสงสัยว่าอาการที่ตายนั้นจะเป็นด้วยเหตุอุกฉกรรจ์ทำร้ายให้ตาย หรือตายโดยโรคร้ายซึ่งเป็นที่น่ากลัวว่าโรคนั้นอาจจะติดต่อกันได้ ก็ให้นายทะเบียนตำบลรีบรายงานต่อนายทะเบียนใหญ่โดยทันที และให้ยึดใบคู่มือซึ่งเป็นใบอนุญาตให้ฝังหรือเผาศพนั้นไว้ก่อน จนกว่าเจ้าพนักงานแพทย์จะได้ตรวจศพ"

2.3.2 การชันสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพ พ.ศ.

2457

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น ได้เริ่มมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพเป็นครั้งแรก เนื่องจากพระองค์ทรงเห็นว่าหลักการปฏิบัติในเรื่องการชันสูตรพลิกศพที่เคยมีอยู่นั้นไม่ทันสมัย¹ ดังคำบรรยายในตอนต้นของพระราชบัญญัติว่า ".....ประเพณีการชันสูตรพลิกศพคือการที่เจ้าพนักงานตรวจชันสูตรผู้ที่ตายลง และมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้อื่นฆ่าตายนั้นเป็นธรรมเนียมมีมาแต่โบราณแต่ในพระราชบัญญัติในการชันสูตรพลิกศพ ยังหาได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานให้สมกับกาลสมัยไม่"

2.3.2.1 กรณีที่จะต้องมีการชันสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพ พ.ศ. 2457 มีบัญญัติไว้ดังนี้

"มาตรา 3 ถ้ามีผู้ใดตายลงโดยฆ่าตัวเองตายก็ดี หรือผู้อื่นฆ่าตัวเอง

¹"พระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพ พ.ศ. 2457," ประชุมกฎหมายประจำศก 46(22 เมษายน 2457): 78.

ให้ตายก็ดี กิริยาตายอย่างนี้เรียกว่าฆาฏกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ เหตุที่ตายจะปรากฏชัดก็ตาม หรือจะเป็นแต่มีเหตุควรสงสัยว่า บุคคลจะตายโดยฆาฏกรรมก็ตาม ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่จะต้องกระทำการชันสูตรพลิกศพตามความที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้

แต่ให้พึงเข้าใจว่าพระราชบัญญัตินี้ ไม่เกี่ยวข้องกับการที่เจ้าพนักงานประหารชีวิตนักโทษตามกฎหมาย"¹

กรณีที่จะต้องทำการชันสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัตินี้ มี 3 ประการ คือ

1. การตายเนื่องจากฆ่าตัวเองตาย
2. การตายเนื่องจากถูกผู้อื่นฆ่าหรือถูกฆาฏกรรม
3. มีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลจะตายโดยฆาฏกรรม

2.3.2.2 หน้าที่ของผู้รู้เรื่องการฆาฏกรรม

ได้มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพ พ.ศ.

2457 มาตรา 4, 5 และ 6 ดังนี้²

"มาตรา 4 ถ้าที่เหตุฆาฏกรรม อันจะต้องชันสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัตินี้ เกิดขึ้น ณ ที่ใด เป็นหน้าที่ของญาติหรือมิตรสหายหรือผู้ปกครองของผู้ตาย

1 เรื่องเดียวกัน, หน้า 78-79.

2 เรื่องเดียวกัน, หน้า 79-80.

ซึ่งรู้หรือเห็นความตายนั้นจะต้องทำดังนี้ คือ

ข้อ 1 จะต้องรักษาศพไว้ขณะที่แห่งหนึ่งแห่งใด ซึ่งเจ้าพนักงานจะชันสูตรพลิกศพได้

ข้อ 2 จะต้องเอาเป็นธุระชี้แจงให้เจ้าพนักงานผู้ทำการชันสูตรพลิกศพให้ทราบเหตุการณ์แห่งหาฏกรรมโดยสัจจริง

ข้อ 3 จะต้องรีบแจ้งความต่อเจ้าพนักงานผู้รักษาท้องที่ให้ทราบเหตุหาฏกรรมโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้

หน้าที่ซึ่งกล่าวมาในมาตรานี้ มีตลอดถึงผู้อื่นซึ่งได้พบปะศพอันตายด้วยหาฏกรรมหรือควรสงไสยว่าตายด้วยหาฏกรรมดังกล่าวมาแล้ว ในที่ซึ่งไม่ปรากฏว่ามีญาติหรือมีมิตรสหาย หรือผู้ปกครองของผู้ตายอยู่ในที่นั้นด้วย

ถ้าผู้ใดละเลยไม่กระทำตามหน้าที่ซึ่งกล่าวมาในมาตรานี้ ท่านว่ามีความผิดต้องระวางปรับครั้ง 1 เบนเงินไม่เกิน 500 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งจำแลปรับด้วยทั้ง 2 สถาน"

"มาตรา 5 เมื่อเจ้าพนักงานผู้รักษาท้องที่ คือผู้ใหญ่บ้าน ตำรวจภูธร แลพลตระเวน เป็นต้น ได้รู้เห็นเหตุหาฏกรรมดังกล่าวมา มีหน้าที่จะต้องรีบจัดการเบื้องต้นตั้งว่าไว้ในมาตรานี้ต่อไป คือ

ข้อ 1 ต้องรีบจัดการรักษาศพได้ เพื่อให้เจ้าพนักงานชันสูตรพลิกศพได้ตามพระราชบัญญัติ

ข้อ 2 ต้องรับสืบสวนให้รู้เหตุแห่งฆาตกรรมเท่าที่สามารถจะรู้ได้ใน
ขณะนั้น

ข้อ 3 ต้องรับรายงานต่อเจ้าพนักงานผู้ใหญ่เหนือตน

ถ้าผู้ใดละเลยมิได้กระทำการตามที่กล่าวในมาตรานี้ท่านว่ามันมีความ
ผิดต้องระวางโทษปรับครั้ง 1 เบนเงินไม่เกิน 500 บาท หรือจำคุกไม่เกิน ปี
1 หรือ ทั้งจำแลปรับด้วยทั้ง 2 สถาน"

"มาตรา 6 เมื่อเจ้าพนักงานเหนือผู้รักษาการท้องที่ ได้รับรายงาน
ตามที่ว่ามาในข้อ 3 แห่งมาตรา 5 นั้นถ้าแลตัวมิได้เป็นเจ้าพนักงานอันมีอำนาจ
หน้าที่จะทำการชันสูตรพลิกศพได้หรือว่าเหตุนั้นเกินกว่าอำนาจหน้าที่ของตนที่จะทำ
การชันสูตรพลิกศพได้ก็ดี ต้องรับแจ้งความต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจที่จะทำการ
ชันสูตรพลิกศพโดยเร็ว ถ้ามิได้ทำดังนั้นท่านว่ามันมีความผิดต้องระวางโทษปรับ
ครั้ง 1 เบนเงินไม่เกิน 500 บาท หรือจำคุกไม่เกินปี 1 หรือทั้งจำแลปรับด้วย
ทั้ง 2 สถาน"

2.3.2.2.1 บุคคลผู้มีหน้าที่

เมื่อมีเหตุการณ์ฆาตกรรมหรือสงสัย
พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ คือ

2.3.2.2.1.1 ญาติ มิตรสหาย
หรือ ผู้ปกครองของผู้ตาย

2.3.2.2.1.2 ผู้อื่นที่ได้พบศพ
ซึ่งสงสัยว่าตายด้วยฆาตกรรม

2.3.2.2.1.3 เจ้าพนักงานผู้
ภูธร และ พลตระเวร

2.3.2.2.2 หน้าที่จะต้องกระทำ

2.3.2.2.2.1 จะต้องรักษาศพบ

ไว้ ณ ที่แห่งหนึ่งแห่งใด ซึ่งเจ้าพนักงานจะชั้นสูตรพลิกศพได้

2.3.2.2.2.2 จะต้องแจ้งต่อ

เจ้าพนักงานผู้รักษาท้องที่ให้ทราบเหตุฆาตกรรม โดยเร็วที่สุด

2.3.2.2.2.3 จะต้องเป็นธุระ

ช่วยชี้แจงให้เจ้าพนักงานผู้ทำการชั้นสูตรพลิกศพ ให้ทราบเหตุการณ์แห่งฆาตกรรม

2.3.2.2.2.4 สำหรับเจ้าพนักงาน

ผู้รักษาท้องที่เมื่อได้รับทราบเหตุฆาตกรรม ต้องรับรายงานต่อ เจ้าพนักงานผู้ใหญ่เหนือตน

2.3.2.2.3 การไม่กระทำตามหน้าที่

จะต้องถูกปรับไม่เกิน 500 บาท

หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

2.3.2.3 การชั้นสูตรพลิกศพ

ตามพระราชบัญญัตินี้ได้แบ่งประเภทของฆาตกรรมออกเป็น 2 ชนิด คือ สามัญ และ วิสามัญ ตามมาตรา 7 ดังนี้¹

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 80-81.

มาตรา 7 การชันสูตรพลิกศพผู้ถูกฆาตกรรม กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้เป็น 2 ชั้น-คือ สามัญชั้น 1 วิสามัญชั้น 1 ผิดกันดังอธิบายต่อไปนี้ คือ

ข้อ 1 ฆาตกรรมอันเป็นวิสามัญชั้นนั้น คือผู้ตายๆด้วยเจ้าพนักงานฆ่าตายในเวลากระทำการตามหน้าที่ ยกตัวอย่างดังเช่น เจ้าพนักงานไปจับผู้ต้องหาว่าเป็นโจรเป็นผู้ร้าย แล้วฆ่าผู้ต้องหาว่าเป็นโจรเป็นผู้ร้ายนั้นตายในเวลาจับตัวนี้ เป็นต้น เรียกว่าเป็นเหตุวิสามัญ

ข้อ 2 ฆาตกรรมอันเป็นสามัญชั้น ผู้อื่นแม้เป็นข้าราชการหรือเป็นเจ้าพนักงานกระทำให้ตายโดยมิได้เกี่ยวแก่กระทำการตามหน้าที่ ให้ถือว่าเป็นฆาตกรรมอย่างสามัญ

สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่ในการชันสูตรพลิกศพนั้นมีบัญญัติไว้ในมาตรา 8 ดังนี้¹

มาตรา 8 พนักงานที่จะทำการชันสูตรพลิกศพซึ่งตายโดยฆาตกรรมอย่างสามัญนั้น โดยปกติให้ถือว่าเป็นหน้าที่ของกรมการอำเภอผู้ปกครองท้องที่อำเภอซึ่งพบศพนั้น จะเป็นประธานคน 1 กับ กำนันคนใดคนหนึ่ง ในอำเภอ นั้น และแพทย์ประจำตำบลหรือเจ้าบ้านคนใดคนหนึ่ง ในอำเภอ นั้น ต้องนั่งพร้อมกัน 3 คนจึงจะทำการชันสูตรพลิกศพถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

แต่ถ้าเสนาบดีผู้บัญชาการปกครองท้องที่ หรือสมุหเทศาภิบาลผู้สำเร็จราชการมณฑล หรือผู้ว่าราชการเมืองเห็นว่าเหตุที่เกิดฆาตกรรมเป็นการซึ่งควร

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 81.

จะจัดการโดยพิเศษ จะตั้งผู้ทำการชั้นสูตรพลิกศพเฉพาะเรื่องนั้นทั้ง 3 คนซึ่งจะ
 หนึ่งทำการชั้นสูตรพลิกศพ ให้เป็นข้าราชการหัวหน้ากรมหรือกองพนักงานซึ่งทำให้
 ตายคน 1 ข้าราชการซึ่งเจ้ากระทรวงผู้ปกครองท้องที่เลือกแต่งตั้งคน 1 และ
 ข้าราชการซึ่งเป็นฝ่ายตุลาการซึ่งเจ้ากระทรวงยุติธรรมเลือกแต่งตั้งคน 1 ใน 3
 คนนี้ ผู้ใดมีบรรดาศักดิ์สูงกว่า คนผู้นั้นได้เป็นประธาน

2.3.2.3.1 ผู้มีหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพ

จะเห็นได้ว่า ผู้มีหน้าที่ในการ
 ชั้นสูตรพลิกศพก็แยกออกเป็น 2 ประเภทเหมือนกันคือ

2.3.2.3.1.1 ในกรณีที่ตาย

โดยฆาฏกรรมอย่างสามัญ ประกอบด้วย

1. กรมการอำเภอผู้ปกครองท้องที่คือนายอำเภอผู้นั้น
2. กำนันคนใดคนหนึ่ง ในอำเภอผู้นั้น
3. แพทย์ประจำตำบล หรือ เจ้าบ้านคนใดคนหนึ่ง ในอำเภอผู้นั้น

ข้อสำคัญที่สุดคือบุคคลทั้ง 3 นั้น จะต้องนั่งพร้อมกันในการชั้นสูตรศพ
 ด้วยและเป็นที่น่าสัง เกตุว่าการชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัตินี้

1. ไม่มีแพทย์เข้าร่วมการชั้นสูตร จึงเป็นการให้อำนาจแก่เจ้า
 หน้าที่ฝ่ายปกครองเต็มที่ แม้ว่าจะมีแพทย์ประจำตำบลเข้าร่วมด้วยแต่แพทย์ประจำ

ดาบล็กมิวเซียมแพทย์¹ และแพทย์ประจำดาบล็กเพ็งจะปรากฏขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457² ซึ่งประกาศใช้ในปีเดียวกับพระราชบัญญัติชั้นสูตรพลิกศพนั่นเอง

2. พระราชบัญญัตินี้ให้บุคคลธรรมดาที่เป็นเจ้าบ้านคนหนึ่งคนใดในอำเภอ นั้นสามารถเข้าร่วมเป็นผู้ชั้นสูตรพลิกศพได้ ซึ่งต่างจากกฎหมายในสมัยปัจจุบันอย่างสิ้นเชิง เพราะถือว่าการชั้นสูตรพลิกศพเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวน³ ผู้เข้าร่วมชั้นสูตรน่าจะ ต้อง เป็นเจ้าพนักงานเท่านั้น

3. การชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ทำการชั้นสูตรพลิกศพจะต้องนั่งพร้อมกัน 3 คน จึงจะทำการชั้นสูตรพลิกศพถูกต้อง ดังนั้นปัญหาในเรื่องการให้คนหนึ่งชั้นสูตรแล้วจะให้ผู้ที่มิได้มาเข้าชั้นสูตรร่วมลงชื่อรับรองจึงเป็นการไม่สมบูรณ์ไปในตัว และจะไม่เกิดปัญหาอย่างในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1429/2492 และ 528/2508

4. การชั้นสูตรพลิกศพฆาตกรรมอย่างสามัญนี้อาจจัดให้มีผู้ทำการชั้นสูตรเป็นพิเศษโดยตั้งผู้ชั้นสูตรพลิกศพ 3 คนได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 "พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2456," ราชกิจจานุเบกษา 31 (17 กรกฎาคม 2457): 247.

2 เรื่องเดียวกัน, หน้า 247-251.

3 คนึง ฤาไชย, กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, (กรุงเทพมหานคร: มิตรนราการพิมพ์, 2530), 1: 329.

2.3.2.3.1.2 กรณีการตาย

เป็นฆาฏกรรมอย่างวิสามัญ ผู้ทำการชันสูตรประกอบไปด้วย

1. หัวหน้ากรมหรือกองพนักงานซึ่งทำห้ตาย
2. ข้าราชการซึ่ง เจ้ากระทรวงผู้ปกครองท้องที่เลือกหรือตั้ง
3. ข้าราชการฝ่ายตุลาการซึ่ง เจ้ากระทรวงยุติธรรมเลือก

ข้อนำสังเกตุ

ในตำพระราชบัญญัติกำหนดให้การชันสูตรที่เป็นฆาฏกรรมอย่างวิสามัญนั้นต้องใช้พนักงานทั้ง 3 คน จะเป็นบุคคลสามัญไม่ได้ซึ่งต่างจากในกรณีการชันสูตรฆาฏกรรมอย่างสามัญ

2.3.2.3.2 วิธีการชันสูตรพลิกศพ

ในพระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพ

พ.ศ. 2457 นี้ ไม่ได้กล่าวถึงวิธีการชันสูตรไว้เลย

2.3.2.3.3 การทำรายงาน

มีบัญญัติไว้ในมาตรา 91

1 เสถียร ลายลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก, พิมพ์ครั้งแรก (พระนคร: เติลิเมล์, 2478), 46: 81-82.

"มาตรา 9 ความมุ่งหมายในการชั่งสุตรพลิกศพนันเพื่อจะทํารายงานยื่นต่อผู้บัญชาการมณฑลในข้อความเหล่านี้ คือ

ข้อ 1 ชื่อตระกูล, ที่อยู่, อาชีพ และ ความประพฤติของผู้ตาย

ข้อ 2 ผู้ใดได้กระทำให้ตาย ในข้อหานี้ถ้ารู้ตัวได้ชัดเจนให้บอกในรายงาน ถ้าไม่รู้ตัวผู้ทำให้ตาย หรือมีความเคลือบแคลงสงสัยอยู่ว่าผู้ใดจะทําให้ตายให้ลงด้วยว่าตายด้วยผู้อื่นซึ่งยังไม่รู้ตัวแน่ชัดฆ่าตาย ถ้าผู้ตายได้กระทำให้คนตายเองหรือมีเหตุควรเห็นอย่างนั้น ก็ให้ว่าตามเนื้อหาในรายงาน

ข้อ 3 เหตุผลที่ตายคือต้องชั่งสุตรแลรายงานให้รู้ว่าตายด้วยบาดแผลทุบัติพันตรงไหนอย่างไร หรือถ้าหากว่าถูกวางยาพิษและผูกคอตาย ก็ต้องบอกตามควรแก่เหตุการณ์

ข้อ 4 ต้องรายงานสาเหตุซึ่งเกิดฆาฏกรรมเท่าที่จะรู้ได้ในข้อนี้หมายความว่า ถ้าถูกผู้ร้ายปล้นหรือแย่งชิงด้อมดักทำร้ายหรือตายในที่วิวาทก็ต้องกล่าวในรายงาน ถ้าหากว่าเป็นการที่ฆ่าตัวตายเอง เหตุใดผู้นั้นจึงฆ่าตัวตายเอง คือเพราะเกิดวิกลจริตขึ้นมาเป็นต้นให้รายงานเท่าที่จะรู้ได้"

พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ทํารายงานยื่นต่อผู้บัญชาการมณฑลก็คือผู้ว่าราชการจังหวัดในปัจจุบัน โดยในรายงานประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อตระกูล, ที่อยู่, อาชีพ และ ความประพฤติของผู้ตาย
2. ผู้ที่ได้กระทำให้ตายในกรณีรู้ตัว, ถ้าไม่รู้ตัวก็ให้ลงว่ายังไม่รู้ตัว ถ้าผู้ตายกระทำตนเองตายก็ให้ลงตามนั้น

3. เหตุที่ตาย

4. การกระทำที่เป็นเหตุเกิดฆาฏกรรม เช่น ถูกผู้ร้ายปล้นแย่งชิง , ตัก
ท่าร้าย หรือ ตายในที่วิวาท หรือ ชำตัวเองตายเพราะเหตุวิกลจริต

2.3.2.4 การสอบสวนพนักงานทําการชั้นสูตรพลิกศพ

มีบัญญัติไว้ในมาตรา 11, 12 และ 13 ดังนี้¹

"มาตรา 11 พนักงานทําการชั้นสูตรพลิกศพมีอำนาจที่จะ เรียกบรรดาผู้
รู้เหตุการณ์ในเรื่องที่กระทำการชันสูตรพลิกศพมาให้สาบาลหรือปฎิญญาเบิกความ
เป็นพยานตามวิธีสืบพยานในศาลยุติธรรม ถ้าผู้ใดซึ่งพนักงานกระทำการชันสูตร
พลิกศพได้รับหมายเรียกแล้วไม่มาเบิกความก็ดี มาแจ้งความเท็จก็ดี ท่านว่ามั้นมี
ความผิดมีโทษเสมอชดอํานาจศาลแลเบิกความเท็จในศาลแต่พนักงานอัยการต้อง
ฟ้องร้องให้ศาลทําโทษ

มาตรา 12 การชันสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เข้าใจว่าไม่
ลดหย่อนหน้าที่แลความรับผิดชอบหรือกีดกันธุระของ เจ้าพนักงานที่จะสืบสวนเอาตัว
โจรผู้ร้ายเสี้ยนหนามแผ่นดิน ในคดีที่เกิดฆาฏกรรมนั้นอย่างหนึ่งอย่างใด ให้เจ้า
พนักงานผู้นั้นมีหน้าที่สืบสวนโจรผู้ร้ายเป็นธุระช่วยการชันสูตรพลิกศพให้ได้ตั้งพระ
ราชบัญญัตินี้จกทุกอย่างทุกประการ แลห้ามมิให้ฟ้องคดีเรื่องนั้นก่อนเสร็จการ
ชันสูตรพลิกศพ

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 82-83.

มาตรา 13 เมื่อเจ้าพนักงานได้ทำการชันสูตรพลิกศพเสร็จแล้วให้รีบทำรายงานเสนอต่อผู้สำเร็จราชการมณฑลภายใน 7 วัน แล้วแต่ผู้สำเร็จราชการมณฑลจะมีคำสั่งคดีเรื่องนั้น โดยอนุมัติของเสนาบดีผู้บัญชาการปกครองท้องที่ต่อไปประการใด"

อาจสรุปได้ดังนี้

1. พนักงานทำการชันสูตรพลิกศพ มีอำนาจที่จะเรียกบรรดาผู้รู้เหตุการณ์มาเบิกความเป็นพยาน
2. พยานผู้ที่ได้รับหมายเรียกแล้วไม่มา, หรือแจ้งความเท็จ จะมีความผิดฐานขัดอำนาจศาลและ เบิกความเท็จ
3. ให้ทำรายงานการชันสูตรพลิกศพเสนอต่อผู้สำเร็จราชการมณฑลภายใน 7 วัน
4. ให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่สืบสวนโจรผู้ร้าย เป็นธุระช่วยการชันสูตรพลิกศพด้วย
5. ห้ามมิให้ฟ้องคดีเรื่องนั้นก่อนเสร็จการชันสูตรพลิกศพ

ในวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2457 ได้มี "กฎเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีจัดการตามพระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพ พ.ศ.2457" ดังนี้¹

ข้อ 1 ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพมีว่า การ

¹ เสถียร ลายลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก, พิมพ์ครั้งแรก (พระนคร: เติลิเมล์, 2478), 27: 174-176.

ชั้นสุตร์ศพออย่างสามัญ เป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอผู้ปกครองท้องที่ซึ่งพบศพเป็น
 ประธานคน 1 กับกำนันในอำเภอนั้นคน 1 แพทย์ประจำตำบล หรือเจ้าบ้านคน
 หนึ่ง ในอำเภอนั้น 1 รวม 3 คน เป็นผู้จัดทำการชันสูตรพลิกศพนั้น ในขั้นต้นให้
 กรรมการอำเภอทำบาญชีเรียงลำดับชื่อกำนันไว้บาญชีหนึ่ง เป็นบาญชีเวร คือว่าถ้ามี
 การต้องทำชันสูตรพลิกศพในครั้งที่ 1 เป็นวาระของกำนันคนแรกในบาญชีต้อง
 เป็นผู้หนึ่ง เมื่อต้องมีการชันสูตรครั้งที่ 2 ก็เป็นวาระของกำนันคนที่ 2 ในบาญชี
 ต้อง เป็นผู้หนึ่ง เรียงลำดับเหตุและลำดับบุคคลไปดังนี้ เมื่อหมดรายชื่อในบาญชีแล้ว
 ก็ตั้งต้นกำนันคนที่ 1 ไปใหม่โดยปรกติดังนี้ แพทย์ประจำตำบลในอำเภอนั้นก็
 ให้มีเวรโดยทำนองเดียวกัน ต่อขาดแพทย์จึงเอาเจ้าบ้านคนใดคนหนึ่งนั่งแทน

ข้อ 2 ศพที่จะชันสูตรถ้ามีเจ้าภาพก่อนที่จะทำการชันสูตรให้กรรมการ
 อำเภอผู้หนึ่ง เป็นประธานถามเจ้าภาพว่า จะมีความรังเกียจกำนันผู้หนึ่งทำการ
 ชันสูตรนั้นหรือไม่ เจ้าภาพจะรังเกียจก็ตามหรือมิรังเกียจก็ตามให้จดหมายเหตุลง
 ไว้ถ้าเจ้าภาพรังเกียจต้องสอบถามให้ได้ความว่า มีความรังเกียจด้วยเหตุผล
 อย่างไร ต้องจดไว้ให้ชัดเจนด้วย แล้วให้ผู้เป็นประธานพิเคราะห์ดู ถ้าข้อความ
 ที่อ้างว่ารังเกียจนั้นไม่มีเหตุผลอันควร ก็ให้ยกคำร้องเสียและทำการชันสูตรต่อ
 ไปตามธรรมดา แต่ถ้าข้อรังเกียจของเจ้าภาพมีเหตุผลอันสมควรอยู่บ้าง เช่น
 ผู้หนึ่ง เป็นญาติสืบสายโลหิตแก่ผู้กระทำร้ายฝ่ายบิดาหรือมารดาเพียง 2 ชั้น หรือ
 เป็นสมิครพรรคพวกของผู้กระทำร้าย เป็นต้น ก็ให้สั่งรื้อให้กำนันผู้มีชื่อถัดลงไปนั้น
 เป็นผู้หนึ่งแทน

การที่ออกกฎข้อนี้ขึ้นมา นั้น ก็เพื่อประโยชน์แห่งการชันสูตรพลิกศพให้
 เป็นการยุติธรรมที่สุด เพราะการที่พระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพ พ.ศ. 2457 มิได้
 ระบุชัดเจนว่า "กำนัน" และ "แพทย์ประจำตำบล" ที่จะทำการชันสูตรพลิกศพ
 คือผู้ใด อาจจะได้เกิดคำครหาได้ว่าใช้กำนันหรือแพทย์ประจำตำบล ผู้ใดผู้หนึ่งประ
 จาซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการชันสูตรพลิกศพได้ การที่กฎข้อ 1 นี้

ได้ระบุไว้ที่กำหนดและแพทย์ประจำตำบล ที่จะต้องมีหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพเรียงตามลำดับมาดังกล่าวว่าจะมีประโยชน์มากสำหรับเจ้าบ้านที่จะแทนแพทย์ประจำตำบลนั้นสมควรอย่างยิ่งที่จะเลือกเป็นอันดับหลัง เพราะ "เจ้าบ้าน" มิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ส่วนในกฎข้อ 2 ยังเป็นการเพิ่มความยุติธรรมในการชั้นสูตรพลิกศพเพื่อป้องกันเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนได้เสียหรืออาจมีส่วนกระทบต่อความยุติธรรมในการชั้นสูตรพลิกศพ โดยให้เจ้าภาพสามารถตั้งรังเกียจแก่กำนันที่จะทำการชั้นสูตรได้

วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2457 พระราชบัญญัติการชั้นสูตรพลิกศพ พ.ศ. 2457 มีผลในมลทล รวม 17 มลทล¹

ในวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2463 ได้มีกฎเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีจัดการชั้นสูตรพลิกศพอาชกรรมสามัญ พ.ศ. 2463 มายกเลิกกฎเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีจัดการตามพระราชบัญญัติชั้นสูตรพลิกศพ พ.ศ. 2457 ลงวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2457² นั้นเสียและแก้ไขเนื้อหาใหม่ ดังนี้³

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 เสถียร ลายลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก., พิมพ์ครั้งแรก (พระนคร: เดลิแมล์, 2478), 27: 176-177.

2 เรื่องเดียวกัน, หน้า 174.

3 เสถียร ลายลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก., พิมพ์ครั้งแรก (พระนคร: เดลิแมล์, 2478), 33: 115-116.

ข้อ 3 เจ้าน้ำที่จะนั่งทำการชันสูตรพลิกศพมาฎกรรมสามัญตามทีบัญญัติไว้ในตอนต้นมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติชันสูตรพลิกศพนั้น ให้เป็นน้ำที่ของกรมการอาเภอผู้ปกครองท้องที่ที่พบศพนั้นเป็นประธานคน 1 กำนันตำบลที่พบศพนั้น 1 แพทย์ประจำตำบลนั้นหรือเจ้าบ้านคนใดคนหนึ่ง 1 รวม 3 คน เป็นคณะนั่งทำการชันสูตรพลิกศพ

ข้อ 4 คนที่จะทำการชันสูตรนั้น ถ้ามีเจ้าภาพให้ผู้ที่นั่งเป็นประธานถามเจ้าภาพเสียก่อนว่า จะรังเกียจกำนันหรือแพทย์ประจำตำบลผู้ที่นั่งทำการชันสูตรนั้นหรือไม่ ถ้าไม่รังเกียจก็ให้ทำการชันสูตรทีเดียว ถ้ารังเกียจด้วยเหตุใดให้ผู้เป็นประธานพิเคราะห์ดูเมื่อเห็นว่าข้อที่ร้องรังเกียจนั้น ไม่เป็นเหตุผลอันสมควรก็ให้ยกเลิกคำร้องเสีย ทำการชันสูตรไป ถ้าเห็นว่าข้อที่ร้องรังเกียจของเจ้าภาพมีเหตุผลสมควร เช่น ผู้นั่งเป็นญาติสืบสายโลหิตกับผู้กระทำร้ายทางฝ่ายบิดาหรือมารดาเพียง 2 ชั้น หรือเป็นสมรรถพรรคพวกของผู้กระทำร้าย ก็ให้กรมการอาเภอผู้เป็นประธานจดหมายเหตุไว้ให้ชัดเจน แล้วเรียกกำนันตำบลที่ใกล้เคียงมานั่งแทน แพทย์ประจำตำบลก็เช่นเดียวกัน ต่อขาดแพทย์จึงให้เลือกเอาเจ้าบ้านคนใดคนหนึ่งแทน

ในกฎข้อ 3 นั้นได้เปลี่ยนผู้ทำการชันสูตรจากกำนันและแพทย์ประจำตำบลตามที่เรียงลำดับไว้มาใช้เฉพาะกำนันและแพทย์ประจำตำบลที่พบศพนั้น คงเนื่องจากเพื่อความสะดวกเพราะกำนันและแพทย์ประจำตำบลย่อมรู้เรื่องในเขตของตนได้ดีกว่า

ส่วนในกฎข้อ 4 เป็นเรื่องการจัดข้อรังเกียจกำนัน หรือแพทย์ประจำตำบล เพื่อความยุติธรรมในการชันสูตรพลิกศพ

ในวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2469

ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติ

ชั้นสูตรพลิกศพ พ.ศ.2457 ในจังหวัดนนทบุรี จังหวัดมีนบุรี จังหวัดพระประแดง และจังหวัดสมุทรปราการ¹

ในวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ.2475 ได้ใช้พระราชบัญญัติชั้นสูตรพลิกศพ พ.ศ.2457 ในท้องที่จังหวัดพระนครเฉพาะอำเภอบางซื่อ อำเภอบางกระบือ อำเภอบางเขน อำเภอลาดกระบัง และอำเภอมีนบุรี ในท้องที่จังหวัดธนบุรี เฉพาะอำเภอราษฎร์บูรณะ, อำเภอบางขุนเทียน, อำเภอภาษีเจริญ, อำเภอตลิ่งชัน² และต่อมาขยายครอบคลุมถึง อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร³ ในวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ.2475, และอำเภอหนองจอก จังหวัดพระนคร⁴ ในวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ.2476

พอดังปี พ.ศ.2477 คือวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ.2478 ก็ได้มีพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช 2477

1 เสถียร ลายลักษณ์, บุญเรือง นาคินพคุณ, บุญธรรม คีรีฤทธิ และ สาราญ เกตรารัตน์, ประชุมกฎหมายประจำศก., (พระนคร: นิตีเวชช์, 2477), 39: 157-158.

2 เสถียร ลายลักษณ์, บุญเรือง นาคินพคุณ, บุญธรรม คีรีฤทธิ และ สาราญ เกตรารัตน์, ประชุมกฎหมายประจำศก., (พระนคร: นิตีเวชช์, 2477), 45: 254-255.

3 เสถียร ลายลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก., พิมพ์ครั้งที่ 2 (พระนคร: สำนักงานนิตีเวชช์, 2483), 45: 536.

4 เสถียร ลายลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก., พิมพ์ครั้งแรก (พระนคร: สำนักพิมพ์นิตีเวชช์, 2477), 46: 384.